

واکاوی حواشی پوشش نامتعارف دانشجویان در یک جشن دانشجویی!

مراسم دانش‌آموختگی ۸۱ نفر از دانشجویان پردیس بین‌الملل دانشگاه صنعتی شریف در جزیره کیش و با حضور ریاست دانشگاه و معاون آموزشی‌اش برگزار شد حواشی را با خود به همراه داشت. متأسفانه در بخش پایانی مراسم، هنگام اهدای جوایز و گرفتن عکس دسته‌جمعی، مواردی از عدم رعایت شئونات و قوانین مشاهده شد.

دانشگاه صنعتی شریف، ضمن محکوم کردن ناهنجاری اتفاق افتاده در آن مراسم و عذرخواهی از خانواده معظم شهیدا و اینار گران و همه دلسوزان جمهوری اسلامی ایران، اهتمام مسئولین دانشگاه به برخورد جدی با مسببین این رخداد و افرادی که در شأن این زمینه قصور یا تقصیری داشته‌اند را در اسرع وقت اعلام کرد. این در حالی است که سخنگوی وزارت علوم در تویییتی نوشت: پیرو اتفاقات ناهنجاری که در مراسم فارغ‌التحصیلی دانشجویان پردیس کیش دانشگاه صنعتی شریف افتاده است، وزیر علوم دستور پیگیری و بررسی و اعلام نتیجه ظرف ۴۸ ساعت صادر کرد. با متخلفین در هر سطحی برخورد قانونی و جدی انجام خواهد شد.

بسیخ دانشجویی دانشگاه شریف نسبت به این اقدام واکتف نشان داد و در فضای مجازی منتشر کرد: بنگاه سرمایه‌داری تصویری است که مدیران

جنایت رژیم صهیونیستی

در حق دانشگاهیان فلسطینی

دولت فلسطین اعلام کرده است که از زمان آغاز جنگ غزه در اواسط مهرماه، ۴۳۹ دانشجو و کارمند دانشگاه به شهادت رسیدند. همچنین ۱۱ ساختمان دانشگاهی به صورت کامل یا جزئی آسیب دیده است. کارشناسان معتقدند که جنگ صدماتی جدی به آموزش عالی در این کشور وارد کرده است.

وزارت آموزش عالی فلسطین اخیرا گزارشی از تخلفات رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان در بخش آموزش عالی را منتشر کرده است. در این گزارش آمده است که روند آموزشی در ۱۹ موسسه آموزش عالی نوار غزه مختل شده است چرا که ۴۳۹ نفر فلسطینی شامل ۴۲۷ دانشجو و ۱۲ کارمند دانشگاه به شهادت رسیده‌اند. ۸۵ درصد این افراد در نوار غزه بوده‌اند. همچنین ۹ ساختمان از ۱۱ دانشگاهی فلسطینی و ۲ ساختمان در کرانه باختری آسیب دیده‌اند.

آسیب‌های ناشی از جنگ غزه به محرومیت ۸۸ هزار دانشجو از تحصیل شده است. همچنین آموزش حضوری در همه ۳۴ موسسه آموزش عالی در کرانه باختری مختل شده است و ۱۳۸ هزار و ۸۰۰ دانشجو تحت تاثیر شرایط جنگی قرار گرفته‌اند.

علاوه بر این، ۵۵۵ دانشجو متقاضی از نوار غزه نتوانستند در بورسیه تحصیلی خارج از کشور ثبت‌نام کنند. بر اساس گزارش وزارت آموزش عالی فلسطین صدها زندانی و زخمی در غزه و کرانه باختری وجود دارد که به دلیل شرایط صحرایی قابل رصد و شمارش نیست. دولت اعلام کرده است که احتمالا تعداد واقعی، بسیار بیشتر است.

دانشمندان در نوار غزه از زمان آغاز جنگ، در تلاش برای یافتن پناهگاه‌های امن در برابر حملات مداوم رژیم صهیونیستی هستند. پرفسور مروان عوارتانی رئیس استکس علم و فناوری فلسطین تأیید این شرایط گفت که اولویت زنده ماندن است، نه علم.

ساختمان‌های آسیب دیده دانشگاهی در فلسطین شامل دانشگاه اسلامی غزه، دانشگاه الازهر، شعبه شمال غزه و طوبس، دانشگاه آزاد القدس و ساختمان‌های دانشگاه ملی نجاج است.

دانشگاه Birzeit کرانه باختری با صدور بیانیهای اعلام کرد که نیروهای رژیم صهیونیستی به این دانشگاه حمله کرده و آن را تخریب کردند. کارشناسان معتقدند که اشغالگری رژیم صهیونیستی و هدف قرار دادن ساختمان‌های آموزشی در فلسطین از طریق بمباران، تهاجم و آسیب، نقض کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۴۹ درباره حفاظت از غیرنظامیان در زمان جنگ است.

رژیم صهیونیستی سابقهای طولانی در حمله به مدارس، دانشگاه‌ها، دانش‌آموزان و دانشجویان فلسطینی دارد. فقط در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۲۰ بیش از ۴۲۰ حمله به مراکز آموزشی فلسطین اتفاق افتاد. این حملات در ماه می ۲۰۲۱ با بمباران بیش از ۲۹۰ مهدکودک، مدرسه و مرکز آموزش عالی در غزه به لوج رسید. نیروهای رژیم صهیونیستی بمباران دانشگاه اسلامی غزه تأیید کرده و ویدئویی از هدف قرار دادن ساختمان دانشگاه در یک حمله هوایی منتشر کرد.

به نقل از ایسکانیوز؛ آکادمی علم و فناوری فلسطین بسا صدور بیانیهای خواستار تحریم آموزش عالی اسرائیل توسط جامعه دانشگاهی بین‌المللی شد. در این بیانیه آمده است که دانشگاه‌های رژیم صهیونیستی در این جنایات جنگی و اقدامات نسل کشی علیه مردم فلسطین شریک هستند. این مراکز از طریق مشارکت در توسعه سیستم‌های تسلیحاتی، نظامی و توجهات قانونی برای هدف قرار دادن دسته جمعی فلسطینیان، یکی از مهم‌ترین مراکز تبعیض و استعمار شهرک‌نشینان است.

در ادامه این بیانیه خطاب به دانشجویان، استادان و فارغ‌التحصیلان آمده است که از دانشگاه‌هایتان بخواهید تخریب ۵ دانشگاه اصلی غزه را محکوم کرده و اسرائیل را عامل اصلی این ویرانی‌ها معرفی کنند. همچنین خواهان آتش‌بس فوری شوند.

واکاوی حواشی پوشش نامتعارف دانشجویان

در یک جشن دانشجویی!

دانشگاه شریف از آن دارند و برای راحتی جزیره سرمایه‌داران حاضرند از خطوط قرمز هم بگذرند. اعتبار و صندلی‌های دانشگاه را به امید واهی فروشید! ریاست دانشگاه با حضور در برنامه، ضعف حاکمیت دانشگاه را بیش از پیش نشان داد و باید پاسخگو باشد.

رابط عمومی دانشگاه صنعتی شریف، درخصوص حواشی مراسم دانش‌آموختگی پردیس بین‌الملل کیش اطلاعاتی را شرح زیر صادر کرد.

متن اطلاعیه به شرح زیر است:

متأسفانه، در بخش پایانی مراسم، هنگام اهدای جوایز و گرفتن عکس دسته‌جمعی، مواردی از عدم رعایت شئونات و قوانین مشاهده شد که در شأن خانواده بزرگ دانشگاه صنعتی شریف نبود و منجر به امتناع رئیس و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه از مشارکت در اهدای بخشی از جوایز و ترک سالن همایش از سوی رئیس دانشگاه شد. دانشگاه صنعتی شریف، ضمن محکوم‌کردن ناهنجاری اتفاق افتاده در آن مراسم و عذرخواهی از خانواده معظم شهیدا و اینار گران و همه دلسوزان جمهوری اسلامی ایران، اهتمام مسئولین دانشگاه به برخورد جدی با مسببین این رخداد و افرادی که در شأن این زمینه قصور یا تقصیری داشته‌اند را در اسرع وقت اعلام می‌نماید.

دانشگاه Daneshgah@Kayhan.ir

شئونات دانشگاهی برخی از دانش‌آموختگان این پردیس؛ ضمن عدم تأیید این رفتار خارج از عرف، به‌منظور صیانت از ارزش‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی و حفظ شأن دانشگاه صنعتی شریف، ادامه مسئولیت به‌عنوان رئیس پردیس بین‌الملل شریف کیش را به صلاح نمی‌دانم و بدین‌وسیله استعفاي خود را به آن مقام محترم و هیئت امنای محترم پردیس بین‌الملل شریف کیش تقدیم می‌دارم.

مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، در پی انتشار تصاویری از جشن فارغ‌التحصیلی پردیس کیش دانشگاه صنعتی شریف توضیحاتی را ارائه داد:

۱- ریاست نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها بسه دعوت امام جمعه کیش و در موضوع مسائل و اقتضانات فرهنگی و اجتماعی مشابه هستیم.

۴- قاطبه دانشگاهیان، دوستدار انقلاب و اسلام و دلداه ایران قوی هستند و بی‌تردید فضای دانشگاهی در شرایطی بهتر از جامعه به تأمین اهداف عالی نظام همت گمارده و ضریب دادن به آسیب‌های رخ داده در این محیط برای آن است که ذهن متدینین و جامعه را نسبت به دانشگاه بدبین کنند. با افتخار باید گفت بهترین برنامه‌های دینی، هیئتی، انقلابی، خیریه و جهادی کشور در دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران به صورت مستمر در حال اجرا است.

۵- در پایان تأکید می‌شود تخلف از حدود الهی در هیچ محیطی پذیرفته نیست و برخورد با ناهنجاری‌های صورت گرفته مورد مطالبه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها نیز هست. توفیق خود و همگان به کسب رضای الهی و عمل به وظیفه را از خداوند متعال خواستاریم.

دانشگاه صنعتی شریف، ضمن محکوم‌کردن ناهنجاری اتفاق افتاده در آن مراسم و عذرخواهی از خانواده معظم شهیدا و اینار گران و همه دلسوزان جمهوری اسلامی ایران، اهتمام مسئولین دانشگاه به برخورد جدی با مسببین این رخداد و افرادی که در شأن این زمینه قصور یا تقصیری داشته‌اند را در اسرع وقت اعلام می‌نماید.

این طرح مأموریت را به چهار سطح تقسیم کرده‌ایم که شامل استانی، منطقه‌ای، ملی و فراملی(بین‌المللی) است. مناطق هم همان مناطق ده گانه دانشگاهی است که در ماده یک آمایش آموزش عالی آمده است. دانشگاه‌ها بر اساس ظرفیت فعلی خود در یک سطح قرار می‌گیرند و بعداً این قابل تغییر است.

نامبرده اضافه کرد: این طرح به‌صورت آبشاری و از بالا آراتماری را برای دانشگاه‌ها متصور می‌شود که در ذیل آن می‌توان بحث ارتقا و ارزیابی گروه‌ها و اعضا و غیره را اجرا کرد. در این طرحی که به صورت آزمایشی انجام شد، تعداد قابل توجهی از دانشگاه‌هایی را شناسایی کردیم که نه توانمندی درونی دارند و نه ظرفیت محیطی و این مصداق عدم کارایی و اثربخشی است. بنابراین این طرح می‌تواند به تحقق سایر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی هم کمک کند. این طرح به صورت آزمایشی در حوزه معاونت پژوهش و فناوری در منطقه ۹ آموزش عالی کشور(سمنان، خراسان شمالی، رضوی و جنوبی) انجام شد.

نامبرده ادامه داد: این شاخص‌ها پس از به‌روزرسانی می‌توانند به نظامی در رتبه‌بندی داخلی و ملی تبدیل شوند که بتوانیم به ارزیابی دقیق دانشگاه‌ها اقدام کنیم. در فاز دوم برای تعیین موضوعات اولویت‌دار تمام اسناد آمایشی و فرادستی هر مؤسسه به صورت مجزا بررسی شد و مصاحبه با خبرگان انجام شد و خبرگان از طریق هیئت امنای دانشگاه و اساتید برجسته انتخاب شدند. فرآیند تعیین موضوعات پژوهش و فناوری هم احصا شد.

وی افزود: نتایج بحث را در قالب یک نرم‌افزار ساده پیاده‌سازی کردیم که قابل استفاده است. این طرح با مدل‌سازی و تدوین دقیق فرآیند کاملاً شدنی است. پیشنهاد ما این است که دبیرخانه طرح در ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شود و یک کمیته اجرایی هم طراحی شود. یک کمیته راهبردی و نظارت هم در شورای عطف تشکیل شود. مأموریت‌های همه مؤسسات احصا شود و کارراهه برای گروه‌های آموزشی طراحی شود. به صورت آزمایشی این

مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها

گام اساسی در راستای حکمرانی آموزش عالی

راه‌راه را طراحی کرده‌ایم و شاخص‌های کلیدی عملکرد را برای آن تعریف کرده‌ایم. همچنین کارراهه راهبردی برای اعضای هیئت علمی بر اساس مأموریت‌های دانشگاه و گروه سرانجام رساندیم. هدف طرح آزمایشی، فاز مطالعاتی طرح مأموریت‌گرایی بود تا مدلی ارائه شود که بتواند سطح مأموریت دانشگاه‌ها را مشخص کند که کدام دانشگاه توان فعالیت در کدام سطح را دارد.

استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد گفت: کار بسیار مهمی که در این طرح انجام شده، این بود که موضوعات اولویت‌دار مؤسساتی که قرار است در سطح ملی فعالیت کنند نیز شناسایی شود. در فاز اول، بحث انتخاب مدلی بود که پاسخگوی نیازها باشد؛ بدین منظور بیش از ۴۰ سند بالادستی تحلیل محتوا شد و ۱۵۴ شاخص در حوزه پژوهش و فناوری و ۶۵ شاخص در حوزه محیطی احصا شد.

نشست تخصصی حکمرانی آموزش عالی کشور با موضوع مأموریت‌گرایی گامی مؤثر در راستای تحول در حکمرانی آموزش عالی کشور با ارائه دو استاد دانشگاه فردوسی مشهد در دبیرخانه ششورای عالی انقلاب فرهنگی برگزار شد.

پنجمین نشست تخصصی حکمرانی آموزش عالی کشور با موضوع مأموریت‌گرایی گامی مؤثر در راستای تحول در حکمرانی آموزش عالی کشور با ارائه استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد و استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد به صورت وبیناری برگزار شد.

استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد در این نشست بیان کرد: بحث مأموریت‌گرایی یکی از بهترین و راهبردی‌ترین مصوباتی است که شورای عالی انقلاب فرهنگی داشته است که در صورت اجرای آن گامی اساسی در راستای حکمرانی آموزش عالی برداشته خواهد شد.

وی افزود: در مطالعه‌ای که برای سند راهبردی دانشگاه فردوسی انجام داده‌ایم، حکمرانی با رویکرد اسلامی را مدنظر قرار داده‌ایم که ارزش‌های حاکم بر جامعه اسلامی را مورد توجه قرار می‌دهد. آنچه مد نظرمان است، حکمرانی در دانشگاه است که شاخص‌های آن را احصا کردیم. مأموریت‌گرایی یکی از بازوهای اجرایی حکمرانی دانشگاهی است. بحث امروز ما نقش مأموریت‌گرایی در تحقق حکمرانی مؤثر آموزش عالی است. مقام معظم رهبری در بیانات متعددی بحث مأموریت ملی دانشگاه‌ها و مأموریت‌گرایی را مطرح فرموده‌اند که اهمیت این موضوع را نشان می‌دهد.

استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد گفت: دانشگاه‌ها در سند راهبردی خود به رسالت (Mission) یا همان فلسفه وجود سازمانی اشاره می‌کنند. یک سوهرداشتی که در تدوین سند استراتژیک اتفاق می‌افتد، به این شکل که مأموریت (Mandate) را معادل رسالت در نظر می‌گیرند. تغییر مأموریت، رسالت دانشگاه را تغییر نمی‌دهد، بلکه امری است که به صورت موقت از سوی دولت به دانشگاه واگذار می‌شود. اما راه مأموریت‌گرایی اصطلاحی بومی داخلی است و به این شکل در دانشگاه‌های خارجی ندیده‌ایم و به مفهوم مأموریت نسبتاً پایدار هدفمند است که بر اساس ظرفیت‌های محیطی آن مؤسسه اعطا شده است.

وی با اشاره به طرح آزمایشی مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها گفت: اهداف این طرح شامل انتظام‌بخشی به آموزش عالی، کاهش تمرکز در امور اجرایی، متوازن کردن توسعه آموزش عالی و استانداردسازی آموزش و توانمندسازی دانش‌آموختگان است. کلیدی‌واژه‌ای که در این طرح مورد بررسی قرار گرفته، بحث سطوح مأموریت مختلفی است که برای مؤسسات تعریف می‌شود. در

دانشگاه

Daneshgah@Kayhan.ir

شئونات دانشگاهی برخی از دانش‌آموختگان این پردیس؛ ضمن عدم تأیید این رفتار خارج از عرف، به‌منظور صیانت از ارزش‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی و حفظ شأن دانشگاه صنعتی شریف، ادامه مسئولیت به‌عنوان رئیس پردیس بین‌الملل شریف کیش را به صلاح نمی‌دانم و بدین‌وسیله استعفاي خود را به آن مقام محترم و هیئت امنای محترم پردیس بین‌الملل شریف کیش تقدیم می‌دارم.

مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، در پی انتشار تصاویری از جشن فارغ‌التحصیلی پردیس کیش دانشگاه صنعتی شریف توضیحاتی را ارائه داد:

۱- ریاست نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها بسه دعوت امام جمعه کیش و در موضوع مسائل و اقتضانات فرهنگی و اجتماعی مشابه هستیم.

۴- قاطبه دانشگاهیان، دوستدار انقلاب و اسلام و دلداه ایران قوی هستند و بی‌تردید فضای دانشگاهی در شرایطی بهتر از جامعه به تأمین اهداف عالی نظام همت گمارده و ضریب دادن به آسیب‌های رخ داده در این محیط برای آن است که ذهن متدینین و جامعه را نسبت به دانشگاه بدبین کنند. با افتخار باید گفت بهترین برنامه‌های دینی، هیئتی، انقلابی، خیریه و جهادی کشور در دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران به صورت مستمر در حال اجرا است.

۵- در پایان تأکید می‌شود تخلف از حدود الهی در هیچ محیطی پذیرفته نیست و برخورد با ناهنجاری‌های صورت گرفته مورد مطالبه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها نیز هست. توفیق خود و همگان به کسب رضای الهی و عمل به وظیفه را از خداوند متعال خواستاریم.

نامبرده ادامه داد: این شاخص‌ها پس از به‌روزرسانی می‌توانند به نظامی در رتبه‌بندی داخلی و ملی تبدیل شوند که بتوانیم به ارزیابی دقیق دانشگاه‌ها اقدام کنیم. در فاز دوم برای تعیین موضوعات اولویت‌دار تمام اسناد آمایشی و فرادستی هر مؤسسه به صورت مجزا بررسی شد و مصاحبه با خبرگان انجام شد و خبرگان از طریق هیئت امنای دانشگاه و اساتید برجسته انتخاب شدند. فرآیند تعیین موضوعات پژوهش و فناوری هم احصا شد.

میتنی بر شاخص‌های کمی و کیفی که تبدیل به کمی شده، بوده است. بحث دیگر که می‌تواند در طیفه‌بندی دانشگاه‌ها مؤثر باشد، همگی و استخراج واحدهای همگن از یکدیگر است. استفاده از قابلیت دانشگاه‌های بزرگ مراکز استان نیز یکی از مزیت‌های انجام این طرح است. روش و فرآیند انجام کار این طرح کمی است که قابلیت سیستمی شدن دارد. ما به شاخص‌ها وزن هم دادیم. داده‌های ما خبرگانی و اسنادی است. نتایج حاصل از این کار با کمک خود مراجع دانشگاهی اعتبارسنجی شده‌اند و آن‌ها هم نتایج را برای آن تعداد واحد محدود قابل قبول تشخیص دادند.

استاد گروه مدیریت دانشگاه فردوسی مشهد گفت: یک نتیجه گسترده این کار قابلیت استفاده از نتایج آن برای سایر وظایف موجود در دانشگاه‌است؛ مثلاً فرآیند تدوین دستورالعمل را می‌تواند تسهیل کند. این طرح را در ۱۰ مرحله انجام دادیم که شامل بررسی ادبیات موضوع، پالایش و دسته‌بندی و احصای شاخص‌های اولیه، بالانس و

دیدگاه اساتید

جنبش دانشجویی و حساسیت‌های تمدنی

فضای گفتمانی جامعه ایران پس از مواجهه بابنگاهم و ناخواسته با گفتمان تجدیدی، صحنه کشمکش میان دو گفتمان سنتی و تجدیدی بوده است. این کشمکش خود را در سطوح و وجوه مختلف نظام اجتماعی ایران و خرده‌نظام‌های آن و نیز در نظامات معرفتی عمیق و دقایق وجودی (اگزیستانس‌های) کشنگران ایرانی بازتولید نموده است. هر یک از این گفتمان‌ها نه‌تنها روایت خاصی خود را از انسان، جهان، تاریخ، جامعه، گذشته، حال، آینده، سعادت، شقاوت و… ارائه نموده است، که در پرتو چنین روایت‌هایی در مسیر برساختن و تحقق روایت‌های خود از امور و پدیده‌ها نیز گام برداشته است.

چنین کشمکش گفتمانی را با توجه به نگاه حاکم در دوره پهلوی، به صورت ویژه و آشکار می‌توان در عرصه آموزشی و در میان نهادهای آموزشی سنتی و نهادهای آموزشی تجدیدی ردیابی نمود. دانشگاه‌ها بارزترین نهاد آموزشی برای بسط و گسترش گفتمان تجدیدی بودند. دانشگاه‌ها در عرض نهادهای آموزشی سنتی، یعنی مدارس و حوزه‌های علمیه بودند و به شیوه‌های گوناگونی در میان اقشار مختلف مردم نفوذ داشتند. همچنین بر مبنایی کاملاً متفاوت با مبنای آموزشی سنتی، به سوزه‌سازی تجدیدی می‌پرداختند.

آموزش سنتی خدامحور بود و با تکیه بر عقل وحی‌بنیاد به صورت‌بندی امور و پدیده‌ها می‌پرداخت. درحالی‌که آموزش تجدیدی انسان‌محور بود و با تکیه بر عقل خودبنیاد، نظم و معنی سکولار خود را بسر امور و پدیده‌ها حمل می‌کرد. البته با وجود این تعارض‌های مبنایی، کشمکش میان این دو گفتمان به علل گوناگون و از جمله ریشه‌دار بودن سنت، در عمق وجود آموزش دیدگان جدید، عدم درک عمیق گفتمان تجدیدی در صورت ناب و خالصی آن، بی‌نبرد به گسست میان گفتمان تجدیدی و سنتی و نهایتاً فهم تجدد در افق گفتمانی سنت یا برعکس، در اکثر مواقع تلطیف می‌شد و با سرعت بسیار کمی پیش می‌رفت. به‌علاوه آن‌کن این تعارض تا زمانی که ایرانیان به وجه اجزایی تجدد نظر داشتندند و تنها با علوم طبیعی و فنی آشنا می‌شدند، خود را نشان نمی‌داد.

اما به هر حال، این کشمکش‌ها و تعارضات به موازات تعمیق تجدد و به‌ویژه به موازات آن که این آشنایی به ساحت‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دینی کشیده می‌شد، نمود بیشتری می‌یافت. تا آن‌جا که در برخی مقاطع، آشکارا دو نهاد «حوزه» و «دانشگاه» و دو قشر «طلبه» و «دانشجو» را در تقابل با یکدیگر قرار می‌داد.

چنین کشمکشی در سطحی خردتر، در میان دانشجویان نیز قابل ردیابی است. به‌طوری‌که نه‌تنها بسیاری از دانشجویان به صورت انفرادی و وجودی چنین کشمکشی را وجدان کردند، که در سطح جمعی نیز بسیاری از تشکل‌های دانشجویی این کشمکش را تجربه کردند که موجب تحولات گفتمانی آنها نیز شد. بر این اساس، دانشجویان یا تشکل‌های دانشجویی سوزه گفتمان‌های متعددی شدند که سوزای برساختن جوامع گوناگونی را داشت. آنها گاهی خود را در قامت مسلمانان مدرنی می‌دیدند که می‌خواستند اسلام را علمی بسازند یا علمی تفسیر کنند. گاهی خود را منادی آزادی‌خواهی لیبرالیستی و اگزیستانسیالیستی تصور می‌کردند که بر حسب تبارشناسی آنها ریشه در مدینه نبوی داشت. گاهی خود را خَلفِ اَولَهر، سوسیالیست خدابرست، می‌دیدند که سوزای جامعه بی‌طبقه داشت و گاهی خواهان بازگشت به اسلام راستین پالوده از انحرافات جاهلیت نوین بودند. اما اساسی‌ترین تأثیرات را انقلاب اسلامی بر فضای گفتمانی دانشگاه و بر کشمکش گفتمانی سنت و تجدد و ماهیت تحرات دانشجویی گذاشت. از مهم‌ترین این تأثیرات، افزایش «حساسیت‌های تمدنی» در میان دانشجویان بود که به موجب آن، این کشمکش جان‌کاه عمق و گستره وسیعی می‌یافت و در قامت یک کشمکش تمدنی در دسترس و در جریان نمودار می‌شد.

بنابراین بر خلاف فهم برخی از عالمان سیاسی، این مفهوم تنها به افزایش دغدغه نسبت به مسائل خارجی ارجاع ندارد و حتی این دغدغه شرط لازم برای آن حساسیت محسوب نمی‌شود. چه آن‌که اگر چنین بود، این حساسیت پیش از انقلاب نیز موجود بود، بلکه این دغدغه تنها یکی از موضوعات و محمل‌هایی است که می‌تواند با حساسیت تمدنی مورد مذاقه قرار گیرد و به‌موازات آن، تمامی مسائل داخلی و حتی تمامی موضوعات معرفتی نیز می‌توانند از آن منظر مورد تأمل قرار گیرد. چنان‌که دقیقاً بر مبنای چنین حساسیت تمدنی‌ای بود که بحث انقلاب فرهنگی در دستور کار قرار گرفت. دانشجویان مسلمان بر آن بودند که «علم» (science) ارائه شده در دانشگاه‌ها، به‌ویژه علوم انسانی و اجتماعی بر مبنایی تجدیدی (انسان‌محورانه، متکی بر عقل خودبنیاد، سکولاریستی و…) سامان یافت‌اند و هیچ نسبتی با خدامحوری و عقل متکی بر وحی مورد اشاره در دین و تمدن اسلامی ندارند. به عنوان مثالی دیگر، می‌توان به جریان «تسخیر لانه جاسوسی» ارجاع داد. اگرچه در ابتدا لابه‌های تمدنی این جریان کم‌رنگ بود و بیشتر بر مبنایی سیاسی و ضد امپریالیستی و در جهت گرفتن ابتکار عمل در مبارزه با آمریکا صورت گرفت، اما سپس بر وجوه تمدنی آن بیشتر تأکید شد. تا آنجا که کل این ماجرا در سال‌های بعد در این افق تمدنی تفسیر شد و با اتکا بر ادبیات قرآنی امام خمینی (ره)، آمریکا به متیاه شیطان بزرگ تفسیر شد.

به عنوان مثال بارز دیگری از این حساسیت تمدنی، می‌توان به «صدور انقلاب» بر و گزارزی دوره‌های مختلف «کنگره جهانی دانشجویان مسلمان» اشاره کرد که با حضور دانشجویان کشورهای مختلف و با هدف جهانی نمودن تمدن اسلامی صورت گرفت. در چنین مجامعی، دانشجویان ضمن بررسی و نقد وجوه معرفتی و وضعیت تمدن جدید، سعی در ارائه و تبلیغ راهبردهای مبارزاتی و تمدنی خود در جهت فراگیری تمدن اسلامی داشتند.

ده‌ها مثال دیگر از این موارد را می‌توان ارائه کرد که همه آنها حکایت از افزایش «حساسیت تمدنی» جنبش دانشجویی پس از انقلاب دارد و نشان‌دهنده آن است که با وجود تمامی شباهت‌هایی که می‌توان میان ویژگی‌های جنبش دانشجویی پیش و پس از انقلاب قائل شد، بر اساس این ملاک، به‌سادگی و وضوح هرچه تمام‌تر می‌توان دوره پیشانقلابی و پس‌انقلابی جنبش دانشجویی را از هم تمیز داد. حساسیتی که خود را در سطوح و حوزه‌های مختلف تحلیل نشان می‌دهد و راهبردهای سیاسی و مبارزاتی دانشجویان را عمق و غنای دوچندانی می‌بخشد.

بر اساس همین ملاک کلان است که جنبش دانشجویی می‌تواند به بررسی و ارزیابی خود بپردازد و مسیر تحولات خود را مشخص کند و نسبت به انحراف‌های تمدنی، از خود حساسیت نشان دهد.

دکتر عبدالحمین کلانتری

قات دانشگاه

تصاویری از

آیین اختتامیه

مهرواره ملی

جهدگران برتر دانشگاهی

